

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/90/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321010548
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Formel Kováčová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4321010548.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD. a sudkýň JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD., v trestnej veci odsúdeného K. R., pre zločin porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a/, písmeno c/, odsek 3 písmeno a/ Trestného zákona a iné, o sťažnosti odsúdeného K. R. proti uzneseniu Okresného súdu Levice sp. zn. 3PP/48/2021 zo dňa 17. 8. 2021, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 3. novembra 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného K. R. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. zák., zamietol návrh odsúdeného K. R. (ďalej len odsúdený) na podmiennečné prepustenie z výkonu úhrnného a súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 6 rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/71/2013 zo dňa 19. 12. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/47/2020 zo dňa 6. 8. 2020.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd I. stupňa konštatoval, že vo výkone trestu odňatia slobody sa odsúdený nachádza od 8. 9. 2020 a lehotu na podmiennečné prepustenie mal splnenú dňom 7. 9. 2019. Do výkonu trestu bol dodaný príslušníkmi policajného zboru dňa 4. 8. 2020 do ÚVV a ÚVTOS Nitra, kde jeho správanie a vystupovanie nebolo na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený nebol a disciplinárne tresty nemá evidované. Do ÚVTOS Želiezovce bol premiestnený dňa 6. 10. 2020 a bol umiestnený do diferenciačnej skupiny „B“. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia priebežne vo všetkých oblastiach. Svoj voľný čas trávi najmä sledovaním televízneho vysielania, čítaním, počúvaním rozhlasu a hraním spoločenských hier. Jeho správanie a vystupovanie je doposiaľ na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Počas výkonu trestu odňatia slobody bol dvakrát disciplinárne odmenený, disciplinárne tresty nemá evidované. Odsúdený je pracovne zaradený na pracovisku s dozorom obuvníckeho charakteru, kde nedostatky súvisiace s jeho pracovnou morálkou doposiaľ zaznamenané neboli. Do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty a poriadku ubytovacích priestorov sa zapája. Resocializačná prognóza u menovaného je menej priaznivá. Odsúdený sa opakovane dopúšťal páchania trestnej činnosti. Podmienky k udeľovaniu disciplinárnych odmien si vytvoril v dvoch prípadoch. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Na základe celkového hodnotenia ústav konštatoval, že čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a neodporučil jeho podmiennečné prepustenie.

Súd I. stupňa vo svojom rozhodnutí poukázal na to, že odsúdený bol dodaný do výkonu trestu príslušníkmi policajného zboru a z odpisu registra trestov vyplýva, že v minulosti sa 17-krát dostal do rozporu so zákonom.

Súd I. stupňa konštatoval, že odsúdený splnil formálnu podmienku vykonaním dvoch tretín uloženého trestu, avšak nespĺnil ani jednu z materiálnych podmienok. Na základe celkového hodnotenia odsúdeného súd I. stupňa konštatoval, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody nepreukázal polepšenie, ktoré je nutné vykazovať nielen dodržiavaním ústavného poriadku, ale zvýšeným úsilím dokazovať, že mieni do budúcnosti využiť všetky teoretické výchovné programy pre úspešné začlenenie sa do spoločnosti a že sa nedopustí opätovne protiprávneho konania. Od odsúdeného nemožno podľa neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Aktuálne dodržiava ústavný poriadok, ale len za múrmi výchovného ústavu, kde je neustále sledované jeho správanie a po prepustení z výkonu trestu sa opakovane dopúšťa rôznej trestnej činnosti. Nepreukazuje tak kritický postoj k jej páchaniu a v rámci výkonu trestu odňatia slobody musí o to viac svojou aktívnou participáciou prejavovať záujem o naplnenie cieľov programu zaobchádzania, aby sa dalo konštatovať jeho polepšenie.

Súd I. stupňa poukázal na skutočnosť, že K. bol podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody dňa 26. 11. 2009 uznesením Okresného súdu Martin pod sp. zn. 3Pp 29/2011, kde mu bola stanovená skúšobná doba v trvaní 4 roky a po prepustení z výkonu trestu spáchal dňa 8. 3. 2010 opätovne zločin porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. k § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. c/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a iné, za čo bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T 71/2013 zo dňa 19. 12. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To 47/2020 zo dňa 6. 8. 2020, na úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý v súčasnosti vykonáva.

Súd I. stupňa mal za to, že pre spoločnosť je odôvodnený predpoklad zvýšeného rizika recidívy odsúdeného, keďže už v minulosti bol podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a po prepustení z výkonu trestu sa opätovne dostal do rozporu so zákonom a v danom prípade prognóza riadneho zaradenia sa do občianskeho života u odsúdeného nie je priaznivá, keďže sa dopustil ďalších trestných činov.

Súd I. stupňa po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí dospel k záveru, že na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia a preto jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú do konania neverejného zasadnutia krajského súdu bližšie neodôvodnil.

Krajský súd v Nitre, ako nadriadený súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmienene prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že odsúdený v čase rozhodovania súdu I. stupňa vykonával súhrnný trest, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/71/2013 zo dňa 19. 12. 2018, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/47/2020 dňa 6. 8. 2020, v trvaní 6 rokov so zaradením na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Do výkonu tohto trestu mu boli započítané obdobia predchádzajúcich výkonov trestov, keďže

mu bol uložený trest súhrnný, a to od 7. 6. 2012 do 1. 8. 2015, od 23. 3. 2010 do 17. 3. 2011, od 5. 11. 2008 do 20. 3. 2009 a od 2. 8. 2006 do 2. 2. 2007. Z uvedeného vyplýva, že lehotu na podmiennečné prepustenie mal splnenú ku dňu 7. 9. 2019 a koniec výkonu trestu mal dňa 7. 9. 2021.

Primárne krajský súd uvádza, že na to, aby odsúdený mohol byť podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody je v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. nevyhnutné, aby okrem formálnej podmienky spočívajúcej vo vykonaní zákonom určenej dĺžky trestu, boli kumulatívne naplnené aj dve materiálne podmienky predpokladané týmto ustanovením, spočívajúce v konštatovaní, že odsúdený plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a zároveň v dôvodnom očakávaní, že v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd po preskúmaní správnosti výroku napadnutého uznesenia ako aj konania jemu predchádzajúceho konštatuje, že súd I. stupňa správne v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku vykonaním dvoch tretín nariadeného trestu v zmysle príslušných ustanovení Trestného zákona dňa 7. 9. 2019. Zároveň správne odôvodnil svoj záver o nenaplnení ani jeden z materiálnych podmienok uvedených v § 66 ods. 1 Tr. zák., z ktorého dôvodmi ako vecne správnymi a zákonnými sa krajský súd stotožňuje a na tieto odkazuje.

Je potrebné zdôrazniť, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená významnú zmenu spôsobu výkonu odsúdenému uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody, preto rozhodnutie o pripustení takejto zmeny musí vychádzať z podrobne skúmanej realnosti predpokladu, že uložený trest splní svoj účel predpokladaný ustanovením § 34 ods. 1 Tr. zák. i bez potreby jeho dokončenia v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody, kde na odsúdeného pôsobia výchovné prostriedky v rámci príslušného stupňa stráženia. Je preto nevyhnutné, aby súd skúmal všetky okolnosti svedčiacie o dosiahnutej prevýchove odsúdeného a jeho postoji k spáchanej trestnej činnosti, teda či bol odsúdený formovaný do takej miery, že kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti ústiaci do postoja odsúdeného, ktorým sa bude ďalšiemu jej páchaniu vyvarovať, bude nielen verbálne proklamovaný ale napokon i realizovaný.

V intencii uvedeného preto prvú z podmienok - preukázané polepšenie odsúdeného plnením svojich povinností a svojím správaním v rámci výkonu trestu, je potrebné skúmať komplexne. V tejto súvislosti krajský súd zdôrazňuje, že odsúdený si vytvoril priestor svojím správaním za celý čas iba dvakrát na udelenie disciplinárnej odmeny. I keď odsúdený dodržiava ústavný poriadok, nariadenia a príkazy príslušníkov zboru a správa sa v kolektíve spoluodsúdených bez vyvolávania konfliktov, krajský súd skúmanie osobnosti odsúdeného zamerlal aj na to, či sa zbavil záporných vlastností a sklonov, ktoré ho viedli k spáchaniu daného trestného činu a neprispôbil sa podmienkam výkonu trestu len formálne.

V tejto súvislosti mal krajský súd za preukázané, že správanie odsúdeného bolo na požadovanej úrovni. Disciplinárne potrestaný nebol. Do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce bol premiestnený dňa 6. 10. 2020 a umiestnený do diferenciácie skupiny „B“. Správanie odsúdeného je na požadovanej úrovni.

Napriek tomu, že odsúdený bol počas doterajšieho výkonu trestu hodnotený kladne vo viacerých aspektoch, krajský súd má za to, že záver o polepšení odsúdeného, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, jeho osobné pomery a dĺžku trestu, by bol predčasný. Krajský súd aj s poukazom na záporné stanovisko riaditeľa ústavu k jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie zhodne ako súd I. stupňa dospel k záveru, že je potrebné na odsúdeného naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami v rámci ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, do ktorého je zaradený.

K posúdeniu resocializačnej prognózy odsúdeného, teda dôvodnosti očakávania, že po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život je dôležitým kritériom pre možnosť jeho podmiennečného prepustenia. V tomto smere však zohráva významnú úlohu aj jeho život pred nastúpením výkonu trestu, okolnosti spáchanej trestnej činnosti, jeho osobné pomery a v neposlednom rade sociálne a ekonomické podmienky, ktoré sú pre odsúdeného po výkone trestu vytvorené. Je zrejmé, že hodnotenie očakávania riadneho života spočíva iba v odhade súdu zohľadnením informácií, ktorými v spise disponuje. Tento odhad však v záujme ochrany spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti musí vychádzať zo starostlivého uváženia všetkých uvedených faktorov determinujúcich vedenie ďalšieho života odsúdeným a až v prípade, že dôjde k záveru o minimálnom riziku zlyhania odsúdeného, ho môže súd podmiennečne prepustiť. Keďže u odsúdeného je vzhľadom na stanovisko riaditeľa ústavu na výkon

trestu odňatia slobody riziko sociálneho zlyhania stredné a aktuálna resocializačná prognóza je menej priaznivá, ani krajský súd nedospel k záveru, že by bolo možné odsúdeného podmieniene prepustiť a to ani v prípade, že by bol nad ním nariadený probačný dohľad.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na jeho odpis registra trestov, z ktorého vyplýva, že v minulosti bol 17-krát súdne trestaný, už vykonáva šiesty nepodmienečný trest odňatia slobody a opakovane po výkone predchádzajúceho sa dopúšťal trestnej činnosti, z čoho je zrejmé, že výkon trestu na neho nemal prevýchovný účinok.

Uvedené v súhrne nedáva dostatočnú záruku, že u odsúdeného bol v súčasnom štádiu výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody naplnený účel trestu z pohľadu jeho individuálnej i generálnej preventívnej funkcie, zohľadniac i stanovisko riaditeľa ústavu, ktorý ho neodporučil podmieniene prepustiť.

Na podklade vyššie uvedeného, keďže neboli zistené dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, bola sťažnosť odsúdeného ako nedôvodná zamietnutá.

Nad rámec vyššie uvedeného krajský súd uvádza, že t. č. už odsúdenému skončil výkon trestu odňatia slobody dňa 7. 9. 2021. Odsúdený si podal žiadosť o podmieniene prepustenie na súd I. stupňa dňa 2. 6. 2021 (t. j. krátko pred jeho skončením), termín verejného zasadnutia bol však súdom I. stupňa stanovený až na 17. 8. 2021, na ktorom bolo súčasne vydané napadnuté uznesenie, ktoré písomne súd I. stupňa vyhotovil v zákonnej 30-dňovej lehote dňa 13. 9. 2021 a po doručení uznesenia odsúdenému dňa 20. 10. 2021, predložil krajskému súdu spis na rozhodnutie dňa 29. 10. 2021.

Ďalej krajský súd dáva do pozornosti súdu I. stupňa, že vo výroku napadnutého rozhodnutia je odsúdený chybné označený ako „R.“, hoci z odpisu registra trestov vyplýva, že jeho priezvisko je „R.“. Z uvedeného dôvodu bude potrebné po doručení spisu súdu I. stupňa, vypracovať opravné uznesenie postupom podľa § 174 Tr. por. s poukazom na § 180 Tr. por.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.